

۱۳۸۸۸۶۸

ساده ساز

آیین دادرسی کیفری

نگارش:

نورمحمد صبری

(وکیل پایه یک دادگستری و مدرس دانشگاه)

مشمول بر:

- آزمون‌های کارشناسی ارشد و دکتری حقوق (دانشگاه‌های سراسری و آزاد اسلامی)
- آزمون‌های مشاغل حرفه‌ای حقوق (آراموزی و آلت، سردفتری اسناد رسمی، مشاغل قضایی و مشاوران حقوقی)
- تجمیع و ادغام پرسش‌های مشابه در آزمون‌های مختلف برای یک پرسش
- طراحی پرسش‌های لازم از مباحث و منابع مربوط برای مطالبی بیش‌تر
- تنظیم پرسش‌ها مطابق با سرفصل قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲
- ارائه‌ی پاسخ‌های تشریحی با ارجاع دقیق به منابع طرح پرسش
- روزآمد با ذکر نوع و زمان آزمون‌های برگزار شده

سرشناسه	صبری، نورمحمد ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	ساده ساز آیین دادرسی کیفری: مشتمل بر آزمون‌های کارشناسی ارشد... / نورمحمد صبری.
مشخصات نشر	تهران: نشر میزان، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	۴۱۶ ص.
فروست	نشر میزان: ۹۴۰
شابک	978-964-511-739-7
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا	
موضوع	دانشگاه‌ها و مدارس عالی — ایران — آزمون‌ها
موضوع	آیین دادرسی جزایی — ایران — آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	آزمون دوره‌های تحصیلات تکمیلی — ایران
رده‌بندی کنگره	LB۲۵۳
رده‌بندی دیویی	۳۴۰/۱۶۶
شماره کتابشناسی ملی	۱۳۹۵

هرگونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی، فایل الکترونیکی و...) از این اثر بدون اخذ مجوز از ناشر خلاف قانون بوده و مجرم شناخته خواهد شد.
لطفاً در صورت مشاهده، موارد را به شماره ۰۲۱-۸۸۵۴۹۱۳۱ اطلاع دهید.

۹۴۰

نشر میزان

ساده‌ساز آیین دادرسی کیفری

نورمحمد صبری

چاپ اول: بهار ۱۳۹۵

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

شماره: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۷-۷۳۹-۵۱۱-۹۶۴-۹۷۸

دفتر مرکزی: خ شهید بهشتی، بعد از چهارراه سهروردی، خ کاووسی‌فر، کوچه نکبسا، پلاک ۳۲، تلفن ۸۸۵۴۹۱۳۱

فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخررازی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۴۶۷۷۷۰

واحد پخش و فروش: خیابان سمیه، بین مفتوح و فرصت، پلاک ۱۰۴، تلفن ۸۸۳۴۹۵۲۹-۳۱

پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایت: www.mizan-law.ir

فهرست مطالب

مقدمه ۹

قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ (با اصلاحات و الحاقات ۱۳۹۴) ۱۳

بخش اول - کلیات ۱۵

فصل اول - تعریف آیین دادرسی کیفری و اصول حاکم بر آن ۱۵

- رعایت حقوق شهروندی ۲۲

فصل دوم - دعوای عمومی و دعوای خصوصی ۲۴

- دعوای عمومی و دعوای خصوصی ۲۵

- شای و مهملی خصوصی ۲۶

- موارد صدور قرار توقیف یا اجراء ۳۱

- موانع تعقیب دعوای عمومی ۴۱

- مطالبه‌ی ضرر و زیان ناشی از جرم ۴۷

- قرار اناطه ۵۳

بخش دوم - کشف جرم و تحقیقات مقدماتی ۵۶

فصل اول - دادرسی و حدود صلاحیت آن ۵۶

فصل دوم - ضابطان دادگستری و تکالیف آنان ۵۸

- مصادیق ضابطان دادگستری ۵۹

- موارد جرم مشهود ۶۵

فصل سوم - وظایف و اختیارات دادستان ۷۲

فصل چهارم - وظایف و اختیارات بازپرس ۸۵

مبحث اول - اختیارات بازپرس و حدود آن ۸۵

مبحث دوم - صلاحیت بازپرس ۹۸

- نیابت قضایی ۱۰۰

فصل پنجم - معاینه‌ی محل، تحقیق محلی، بازرسی و کارشناسی ۱۰۳

فصل ششم - احضار و تحقیق از متهم، شهود و مطلعان ۱۱۴

مبحث اول - احضار، جلب و تحقیق از متهم ۱۱۴

۱۲۳.....	- نظام دادرسی اتهامی.....
۱۲۶.....	- نظام دادرسی تفتیشی.....
۱۲۷.....	- نظام دادرسی مختلط.....
۱۳۳.....	- مبحث دوم - احضار و تحقیق از شهود و مطلعان.....
۱۳۷.....	- فصل هفتم - قرارهای تأمین و نظارت قضایی.....
۱۵۴.....	- قرار نظارت قضایی.....
۱۵۹.....	- فصل هشتم - اقدامات بازپرس و دادستان پس از ختم تحقیقات.....
۱۶۱.....	- قرارهای نهایی بازپرس.....
۱۷۷.....	- فصل نهم - تحقیقات مقدماتی جرایم اطفال و نوجوانان.....
۱۷۹.....	- فصل دهم - رضایت و اختیارات دادستان کل کشور.....
۱۸۳.....	- بخش سوم - دادگاه های کیفری، رسیدگی و صدور رأی.....
۱۸۳.....	- فصل اوّل - تشحیلات صلاحیت دادگاه های کیفری.....
۱۸۶.....	- صلاحیت دادگاه کیفری در.....
۱۹۲.....	- صلاحیت دادگاه انقلاب.....
۱۹۷.....	- هیأت منصفه.....
۲۰۱.....	- رسیدگی به اتهامات مقامات حکمتمی.....
۲۰۵.....	- صلاحیت محلی.....
۲۱۳.....	- صلاحیت ذاتی.....
۲۱۸.....	- جرایم ارتكابی در خارج از کشور.....
۲۲۰.....	- حل اختلاف در صلاحیت در امور کیفری.....
۲۲۶.....	- فصل دوم - رسیدگی به ادله ی اثبات.....
۲۳۶.....	- فصل سوم - رسیدگی در دادگاه های کیفری.....
۲۳۶.....	- مبحث اوّل - کیفیت شروع به رسیدگی.....
۲۴۲.....	- وکیل تسخیری.....
۲۴۴.....	- علنی بودن محاکمات.....
۲۴۷.....	- مبحث دوم - ترتیب رسیدگی.....
۲۵۳.....	- مبحث سوم - صدور رأی.....

فصل چهارم - رسیدگی در دادگاه کیفری یک.....	۲۵۷
مبحث اول - مقدمات رسیدگی.....	۲۵۷
مبحث دوم - ترتیب رسیدگی.....	۲۵۹
مبحث سوم - صدور رأی.....	۲۶۱
فصل پنجم - رأی غیابی و واخواهی.....	۲۶۱
- رأی غیابی.....	۲۶۲
فصل ششم - رسیدگی در دادگاه اطفال و نوجوانان.....	۲۶۶
• بحث اول - تشکیلات.....	۲۶۶
• مبحث دوم - ترتیب رسیدگی.....	۲۶۷
فصل هفتم - احواله.....	۲۶۹
فصل هشتم - دادرسی.....	۲۷۲
- موارد رد - درس.....	۲۷۳
بخش چهارم - اعتراض به آراء.....	۲۸۱
فصل اول - کلیات.....	۲۸۱
فصل دوم - کیفیت رسیدگی دادگاه تجدیدنظر استان.....	۲۹۵
فصل سوم - کیفیت رسیدگی دیوان عالی کشور.....	۳۰۲
- موارد نقض بلا ارجاع.....	۳۰۴
فصل چهارم - اعاده‌ی دادرسی.....	۳۱۲
بخش پنجم - اجرای احکام کیفری و اقدامات تأمینی و تربیتی.....	۳۲۴
فصل اول - کلیات.....	۳۲۴
فصل دوم - اجرای مجازات حبس.....	۳۳۴
فصل سوم - اجرای محکومیت‌های مالی.....	۳۳۹
فصل چهارم - اجرای سایر احکام کیفری.....	۳۴۳
فصل پنجم - اجرای قرار تعلیق اجرای مجازات، آزادی مشروط، قرار تعویق صدور حکم، نظام نیمه آزادی و آزادی تحت نظارت سامانه‌های الکترونیکی.....	۳۴۶
بخش ششم - هزینه‌ی دادرسی.....	۳۴۹
بخش هفتم - سایر مقررات.....	۳۵۲

قانون آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی - مصوب ۱۳۹۳.....	۳۵۵
بخش هشتم - آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح.....	۳۵۷
فصل اول - کلیات.....	۳۵۷
فصل دوم - تشکیلات دادرسی و دادگاه‌های نظامی.....	۳۵۹
فصل سوم - صلاحیت.....	۳۶۲
فصل چهارم - کشف جرم و تحقیقات مقدماتی.....	۳۶۷
مبحث اول - ضابطان نظامی و تکالیف آنان.....	۳۶۷
مبحث دوم - کارشناسی.....	۳۷۰
مبحث سوم - احضار.....	۳۷۰
مبحث چهارم - برادر زداشت موقت.....	۳۷۱
مبحث پنجم - مرور زمان.....	۳۷۳
فصل پنجم - وکالت برادران و دادگاه نظامی.....	۳۷۳
فصل ششم - ترتیب رسیدگی، صدور و ابلاغ رأی.....	۳۷۳
فصل هفتم - تجدیدنظر و اعاده دادرسی.....	۳۷۵
فصل هشتم - اجرای احکام.....	۳۷۶
فصل نهم - زندان‌ها و بازداشتگاه‌های نظامی.....	۳۷۷
بخش نهم - دادرسی الکترونیکی.....	۳۷۹
بخش دهم - آیین دادرسی جرایم رایانه‌ای.....	۳۸۴
بخش یازدهم - آیین دادرسی جرایم اشخاص حقوقی.....	۳۸۹
بخش دوازدهم - سایر مقررات.....	۳۹۱

آیین‌نامه‌ی دادرسی و دادگاه‌های ویژه روحانیت - مصوب ۱۳۶۹ (با اصلاحات و الحاقات ۱۳۸۴).....

۳۹۳

قانون نحوه‌ی اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۹۴.....

۴۰۷

مقدمه

خرد به عشق چون گردید دمساز به نام او چو شد هر جمله آغاز
فراوان نکته را ناگفته دانی هزاران گنج پیدا می توانی

۱- کتاب حاضر، که به لطف و عنایت باری تعالی چاپ شده و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است، جهت استفاده‌ی دانشجویان حقوق و علوم قضایی و الهیات و معارف اسلامی (گرایش فقه و مبانی حقوق اسلامی) و نیز فارغ‌التحصیلان رشته‌های یاد شده و سایر رشته‌های مرتبط به قصد شرکت در آزمون‌های کارشناسی ارشد و دکتری حقوق (گرایش حقوق جزا و جرم‌شناسی) اعم از دانشگاه‌های سراسری (دولتی) و دانشگاه آزاد اسلامی را دارند، و یا قصد شرکت در آزمون‌های کارآموزی و کالت دادگستری، مشاوران حقوقی قوه‌ی قضائیه موضوع ماده ۱۸۷ برنامه‌ی سوم توسعه و یا سردفتری اسناد رسمی را دارند و یا متقاضی استخدام در شغل قضاوت در نظام جمهوری اسلامی ایران می‌باشند، تهیه و تدوین گردیده است. ولی، بدیهی است که، برای سایر افراد نیز به لحاظ آن‌که پرسش‌ها بر اساس متن قوانین تنظیم و تدوین گردیده است، می‌تواند مفید و سودمند باشد.

۲- در رشته‌ی حقوق از سال ۱۳۷۱ که آزمون‌های کارشناسی ارشد به شکل چهارگزینه‌ای شد، به تبع آن سایر آزمون‌ها نیز از جمله آزمون‌های وکالت، قضاوت، سردفتری اسناد رسمی، مشاوران حقوقی و حتی دکتری حقوق به صورت تستی و چهار جوابی طرح می‌گردد. به طوری که، در حال حاضر، تقریباً تمامی آزمون‌های تحصیلی و حرفه‌ای حقوق به شکل چهارگزینه‌ای طراحی می‌گردد.

۳- درس «آیین دادرسی کیفری»، یکی از دروس اصلی و مهم رشته حقوق قضایی در مقطع کارشناسی، و نیز در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری حقوق جزا و جرم شناسی اعم از دانشگاه‌های دولتی و آزاد اسلامی می‌باشد. به علاوه، در آزمون‌های قضاوت، کارآموزی وکالت، مشاوران حقوقی و حتی سردفتری اسناد رسمی نیز از آن پرسش طرح می‌گردد.

۴- بنابراین، پُر واضح است که آشنایی داوطلبان با مباحث متنوع آیین دادرسی کیفری و نمونه سؤالات تستی و چهارگزینه‌ای، نقش به سزایی در موفقیت آنان در آزمون‌های یاد شده خواهد داشت. لذا، نگارنده ضمن وقوف بر این امر، چند سال پیش اقدام به طرح سؤالات تستی به شکل تألیفی از قوانین موضوعه و نیز کتب و متون معتبر حقوقی و آرای وحدت رویه قضایی کرده بودم و در ادامه‌ی آن نیز نمونه سؤالات آزمون‌های برگزار شده را آورده بودم که در سال ۱۳۷۹ از سوی نشر میزان چاپ شده و علی‌رغم نایاب شدن آن به جهت مشغله‌ی کاری این جانب از یک طرف، و تکثیر کتاب‌های تستی در جامعه از طرف دیگر (که عموماً به نوعی اقتباس از هم بوده و بعضاً دارای اشکالات ماهوی و نگارشی فراوانی نیز بودند)، توفیقی در جهت تجدید چاپ آن حاصل نشد.

۵- تا این که، بنا به اصرار دوستان و همکاران از یک سو، و نیز تقاضای دانشجویان و علاقه‌مندان از سوی دیگر، این کتاب تحت عنوان «ساده ساز آیین دادرسی کیفری» با شیوه و طرحی دیگر و با عنوانی جدید، تدوین شده و در این درس علاقه‌مندان قرار گرفت.

گفتنی است که، در این کتاب، ضمن جمع‌آوری و تدوین پرسش‌های چهارگزینه‌ای بر اساس قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ و سایر قوانین کاربردی مرتبط با موضوع، و آوردن پرسش‌ها در زیر مواد قانونی؛ سعی شده پرسش‌هایی را که بر اساس قوانین گذشته طراحی شده بودند، حذف شده و یا با پرسش‌های جدید ادغام گردند.

۶- از جمله ویژگی‌های این کتاب، نسبت به کتاب قبلی و نیز سایر کتاب‌هایی که در این زمینه در آشفته بازار کتاب‌های حقوقی وجود دارد، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- جمع‌آوری و تنظیم پرسش‌های چهارگزینه‌ای آزمون‌های مرتبط با حقوق که از سال ۱۳۷۱ تا پایان سال ۱۳۹۴ برگزار شده است.

- تجميع و ادغام پرسش‌های مشابه که در آزمون‌های مختلف ارایه شده، در یک پرسش.

- ارایه‌ی پاسخ‌های تشریحی با ارجاع دقیق به منابع طرح پرسش اعم از قوانین و مقررات و نیز کتاب‌های معتبر حقوقی نوشته شده، در زیر هر پرسش.

- طراحی پرسش‌های لازم از مباحث مربوط، برای مطالعه‌ی بیش‌تر از سوی متقاضیان با این فرض که در آزمون‌های آتی نیز ان‌شاءالله مشابه آن، مورد استفاده‌ی طرأتان محترم قرار بگیرد.

- تطبیق و ترتیب پرسش‌های چهارگزینه‌ای با توجه به سرفصل قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ و نیز قوانین مرتبط با موضوع.

- روزآمد بودن کتاب تا زمستان سال ۱۳۹۴ با ذکر نوع و زمان آزمون‌های برگزار شده.

در پایان، ضمن آرزوی موفقیت برای تمامی داوطلبان شرکت کننده در آزمون‌های مرتبط با رشته‌ی حقوق و با این امید که مجموعه‌ی حاضر نیز هم‌چون مجموعه‌های قبلی مورد استقبال و استفاده‌ی علاقه‌مندان گرامی قرار بگیرد، لازم می‌دانم از تمامی دوستانی که از طریق تماس تلفنی یا - صوری و حتی بعضاً از طریق نوشتن نامه، ارسال پیامک و رایانامه (ایمیل)، این جانب را مورد لطف و قدردانند، تقدیر و تشکر کنم. تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

نورمحمد صبری

بهار ۱۳۹۵